

Čís. 6169.

Vzájemný poměr ustanovení § 2, odst. 2 a § 6, odst. 1, případ druhý, zákona o trestním soudnictví nad mládeží.

Důvod beztrestnosti podle § 2, odst. 2 tohoto zákona se vztahuje jen na případy, v nichž příčinou neschopnosti mladistvého poznati bezprávnost svého jednání je značná jeho zaostalost.

Omluvitelná neznalost předpisů trestního zákona nezbavuje viny mladistvého, který není značně zaostalý.

(Rozh. ze dne 31. března 1938, Zm I 112/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti žalobce mládeže do rozsudku soudu mládeže, jímž byl obviněný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby vznesené naň pro provinění podle § 3 zákona č. 48/1931 Sb. z. a n. a § 24, odst. 1 zákona č. 9/1924 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obviněného vinným podle obžaloby. Podle § 6, odst. 1, al. 2 zákona č. 48/1931 Sb. z. a n. upustil nejvyšší soud od uložení trestu.

Důvody:

Nalézací soud zjistiv, že obviněný měl u sebe sluchátka a krystalový přijímač, který sice nefungoval, byl však upotřebitelný po výměně jedné součástky, zprostil obžalovaného obžaloby vznesené pro provinění podle § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. a § 24 zák. č. 9/1924 Sb. z. a n. podle § 259, č. 2 tr. ř. »pro nedostatek subjektivní náležitosti zákonného znaku přechovávání«, ježto vzhledem k tomu, že jde o hochu patnáctiletého, naprosto zachovalého, který byl pro všechny žáky vzorem, věřil jeho obhajobě, že nemohl rozpoznati bezprávnost svého jednání, když prostě celé radiotelefonní zařízení nechal doma ležeti a nepoužíval ho jako bezcenné. Nejde tu prý u obviněného o nějaký omyl právní ani o nějakou zaostalost, ale prostě o nedostatek vědomí, že radiotelefonní zařízení přechovával. Zásadou § 2, odst. 2 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., že dlužno pokládati mladistvého za beztrestného, nemohl-li rozpoznati bezprávnost činu pro značnou zaostalost, jest prý vlastně všeobecně nesen duch celého zákona o trestním soudnictví nad mládeží, při němž nutno zkoumati všechny vedlejší okolnosti a poměry, aby se dalo dobře usuzovati na vědomí mladistvého pachatele při jeho trestném činu.

Zmateční stížnosti veřejného žalobce nelze upřítí oprávnění, napaďá-li rozsudek s hlediska důvodu zmatečnosti čis. 9 a) § 281 tr. ř. pro právní jeho pochybenost.

Z dějin vzniku zákona o trestním soudnictví nad mládeží je patrné (viz zprávu ústavně-právního výboru o vládním návrhu tisk 823), že ustanovení § 2, odst. 2 vládního návrhu bylo vytýkáno, »že vyloučení

trestnosti z jiných důvodů, nežli je značná zaostalost mladistvého, by bylo příliš nejasné«, a že proto »výbor ponechal tam jako důvod vyloučení trestnosti pouze značnou zaostalost, vypustil důvody vylučující všeobecně přičetnost a přednesl jiné zvláštní důvody, jimiž vládní návrh myslil hlavně odůvodněnou neznalost právních předpisů, do § 6, jenž zmocňuje soud, aby v případě odsouzení mladistvého upustil od potrestání«.

Ani konečné znění zákona, které této zprávě odpovídá, nepřipouští napadený výklad jeho soudem mládeže. Ze znění zákona jest jasné, že důvod beztrestnosti uvedený v § 2, odst. 2 cit. zák. platí jen pro případy, kde příčinou neschopnosti mladistvého poznati bezprávnost svého jednání je značná zaostalost mladistvého, že tedy třeba omluvitelná neznalost předpisu trestního zákona nemůže zbaviti viny mladistvého provinilce, není-li značně zaostalý. Ani onen nedostatek vědomí, pro který soud mládeže nepokládal jednání mladistvého za trestné, není vpravdě nic jiného než neznalost zákonných předpisů, totiž neznalost zákonných pojmů »přechovávání« a »radiotelefonního zařízení«, kterou se v souzeném případě podle §§ 3 a 233 tr. z. a § 6 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. omlouvati nelze, podle rozsudkových zjištění nejde o značně zaostalého mladistvého. Soud mládeže tudíž nesprávně použil zákona, když otázku, zda čin mladistvému provinilci za vinu daný je činem soudně trestným, pro onen domnělý nedostatek vědomí řešil záporně a zatížil takto rozsudek zmatečností v § 281, čís. 9 a) tr. ř. naznačenou. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti jako zmatečný a rozhodnouti ve věci samé. — —

Vzhledem k ustanovení § 6 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. bylo jen ještě řešiti otázku, zda neznalost právních předpisů rozsudkem vpravdě zjištěná byla omluvitelná. Tu dlužno přisvědčiti vývodům odvodu obžalovaného, že zákon čís. 9/1924 Sb. z. a n. je zákon speciální, a že patnáctiletý hoch nemá dosti technických a životních zkušeností, které by mu umožňovaly poznání, že i přechovávání nefungujícího radiotelefonního zařízení spadá pod zákonnou sankci nahoře citovaného ustanovení. Jde proto o neznalost omluvitelnou a bylo tudíž ve smyslu § 6, odst. 1, al. 2 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. od uložení trestu upuštěno.

Čís. 6170.

Nielen ohlásenie, ale aj prevedenie zmätočnej s'ťažnosti, ak je opozdené, odmietne ten súd, u ktorého bolo podané; názor, že tak môže urobiť len najvyšší súd, prieči sa predpisu prvého odstavca § 32 por. nov.

(Rozh. zo dňa 1. apríla 1938, Zm III 93/38.

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. pre zločin podvodu, zamietol s'ťažnosť odsúdeného A. proti usneseniu krajského súdu v T.